

Hĺbkové ex post hodnotenie vybraných regulácií pôsobiacich v podnikateľskom prostredí - formulár

Spracovateľ: Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, odbor zlepšovania podnikateľského prostredia

Gestor/gestori právneho predpisu: Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky (ďalej ako „MPRV SR“)

Názov právneho predpisu/právnych predpisov: Vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR č. 309/2015 Z. z. o pochutinách, jedlej soli, dehydrovaných pokrmoch, polievkových prípravkoch a o ochucovadlách (ďalej ako „vyhláška o pochutinách“)

Lokalizácia: § 14 ods. 1 a 2

Účinnosť: 20. 11. 2015

Regulácia, ktorá je predmetom ex post hodnotenia: Regulácia č. 40

Rozsiahle požiadavky na označovanie kávy na obaloch výrobkov

Špecifikácia¹:

- Internetový odkaz na legislatívny proces hodnoteného právneho predpisu na portáli Slov-Lex:

- Internetový odkaz na číslo parlamentnej tlače hodnoteného právneho predpisu:

Hĺbkové ex post hodnotenie:

- ☒ regulácie/regulácií jedného právneho predpisu
- ☐ navzájom súvisiacich regulácií vo viacerých právnych predpisoch

Ex post hodnotenie vykonané k: 22. 1. 2025

¹ Informácie sa neuvádzajú, ak bola hodnotená úprava predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015. Pred týmto dátumom neexistovala povinnosť vypracovať Analýzu vplyvov na podnikateľské prostredie.

9.1 Základné informácie k hodnotenej regulácii

9.1.1 Opis regulácie a jej pôsobenia:
Vyhláška o pochutinách v ustanovení § 14 jasne definuje označovanie kávy, kávovín a kávových výrobkov. Presné požiadavky na označovanie praženej kávy jedného druhu a praženej kávy viacerých odrôd sú stanovené v § 14 odseku 1 a 2. Ako pri praženej káve jedného druhu, tak aj pri praženej káve viacerých odrôd sa v názve vyžaduje označenie spôsobu jej technologickej úpravy a názov druhu, možné je rovnako uviesť aj geografický pôvod kávy. Pri praženej káve viacerých odrôd sa navyše vyžaduje aj jej označenie ako „zmes“.
9.1.2 Znenie podnetu z podnikateľského prostredia (ak je k dispozícii)
Vo vyhláške sú presne definované údaje, ktoré je potrebné uvádzať pri označovaní praženej kávy: spôsob jej technologickej úpravy a názov druhu, môže sa uvádzať aj jej geografický pôvod. Pri pražených kávach viacerých odrôd sa káva v názve označuje slovom "zmes". Predmetom ex post hodnotenia majú byť požiadavky na označovanie káv.
9.1.3 Identifikácia dotknutých subjektov:
Ex ante: V ex ante fáze nebola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, pretože právny predpis bol prijatý pred 1. aprílom 2015. Z uvedeného dôvodu nie je možné uviesť identifikované subjekty, pri ktorých sa predpokladalo, že ich bude regulácia ovplyvňovať. Ex post: Subjekty distribuujúce praženú kávu približne v počte 85 subjektov.
9.1.4 Identifikovaný vplyv na podnikateľské prostredie z ex ante fázy (ak bola vykonaná):
V ex ante fáze nebola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, pretože právny predpis bol prijatý pred 1. aprílom 2015. Z uvedeného dôvodu nie je možné uviesť identifikovaný vplyv na podnikateľské prostredie z ex ante fázy.

9.2 Vyčíslenie dopadu na podnikateľské prostredie – porovnanie predpokladaných (ex ante) a skutočných (ex post) nákladov právneho predpisu²

Tabuľka č. 1: Výpočet skutočných vplyvov regulácie/regulácií (ex post) a ich porovnanie s predpokladanými vplyvmi (ex ante) (údaje sú uvedené po vyplnení Kalkulačky nákladov podnikateľského prostredia pre ex post hodnotenie uvedenú v prílohe č. 9b jednotnej metodiky):

EX POST								EX ANTE ³	EX POST – EX ANTE
Poradové číslo regulácie	Stručný a zrozumiteľný opis regulácie	Lokalizácia	Účinnosť právneho predpisu/regulácie	Kategória dotk. subjektov	Počet subjektov v dotk. kategórii	Náklady na 1 podnik. v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Rozdiel v nákladoch na kategóriu dotk. subjektov v €
40.	Rozsiahle požiadavky na označovanie kávy na obaloch výrobkov	§ 14 ods. 1 a 2	20.11.2015	Subjekty distribuujuce praženú kávu	85	-	-	-	-

² Kalkulácia nákladov sa uvádza pre každé hodnotené ustanovenie právneho predpisu, v prípade kalkulácie pre celý právny predpis ako celok je táto skutočnosť uvedená v lokalizácii.

³ Ex ante časť sa nevypĺňa, ak je regulácia zaradená do Registra ex post podľa bodu 10.3. písm. d) jednotnej metodiky a jej hodnotená úprava bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015.

Doplňujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na náklady podnikateľského prostredia a vysvetlenie rozdielu kvantifikácií ex post a ex ante

9.2.1 Spôsob vypočítania vplyvov na podnikateľské prostredie:
Ex ante náklady: V ex ante fáze nebola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, a teda neboli ani vypočítané vplyvy na podnikateľské prostredie, pretože právny predpis bol prijatý pred 1. aprílom 2015. Z uvedeného dôvodu nie je možné uviesť spôsob vypočítania predpokladaných vplyvov na podnikateľské prostredie. Ex post náklady: Kvantifikácia nákladov spojených s predmetnou reguláciou nie je možná z dôvodu nedostupnosti relevantných štatistických dát potrebných na expertné vyčíslenie nákladov. Povinnosť distribútorov získať dodatočné informácie od dodávateľov predstavuje administratívny náklad, ktorý sa v jednotlivých prípadoch výrazne líši a nie je možné ho štatisticky zovšeobecniť.
9.2.2 Zdroj početnosti (vrátane internetového odkazu na konkrétne štatistiky, ak sú dostupné na internete):
Interné štatistiky Potravinárskej komory Slovenska.
9.2.3 Dôvod rozdielu medzi predpokladanými nákladmi regulácie (ex ante) a zistenými skutočnými nákladmi (ex post) (ak vznikol):
V ex ante fáze nebola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, keďže právny predpis bol prijatý pred 1. aprílom 2015 a zároveň nie je možné vypočítať celkové skutočné vplyvy hodnotenej regulácie na podnikateľské prostredie. Z týchto dôvodov nie je možné uviesť rozdiel predpokladaných a skutočných nákladov na podnikateľské prostredie.
9.2.4 Dôvod vzniku nepredpokladaných nákladov v ex ante fáze:
V ex ante fáze nebola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, pretože právny predpis bol prijatý pred 1. aprílom 2015. Z uvedeného dôvodu nie je možné uviesť náklady nepredpokladané v ex ante fáze.

9.3 Ex post konzultácie s podnikateľskými subjektami a gestorom právneho predpisu

9.3.1 Účastníci, forma, termíny a časový rozsah ex post konzultácií:

GESTOR PRÁVNEHO PREDPISU – Zúčastnení zástupcovia:

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky, sekcia potravinárstva a obchodu, odbor potravinárstva

PODNIKATELSKÉ SUBJEKTY:

Cielené konzultácie:

Oslovené subjekty (obchodné meno, IČO):

Potravinárska komora Slovenska

IČO 36261271

Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora

IČO 31826253

Zúčastnené subjekty:

Áno ☒ Nie ☐

Áno ☐ Nie ☒

Forma a termín vykonania konzultácií:

Oslovené subjekty:

Potravinárska komora

Slovenska

Forma:

osobne/online ☒ dotazník/e-mail ☐

Dátum vykonania:

22.08.2024

Verejné konzultácie:

Trvanie verejných konzultácií: od 31. 7.2024 do 13. 8.2024

Forma a termín vykonania konzultácií:

Do verejných konzultácií sa nezapojili žiadne ďalšie podnikateľské subjekty.

9.3.2 Vyjadrenie podnikateľských subjektov k regulácii:

- vznesené pripomienky voči zneniu regulácie,
- konkrétne problémy regulácie alebo prekážky, ktoré regulácia spôsobuje v praxi.

Potravinárska komora Slovenska (ďalej ako „PKS“) namieta fungovanie predmetnej regulácie v praxi, a to najmä z dôvodu, že zakladá dodatočné náklady pre slovenských výrobcov v porovnaní s okolitými krajinami. Podľa vyjadrenia komory je Slovensko jedinou krajinou v rámci členských krajín Európskej únie, ktorá má v legislatíve ustanovenú požiadavku na označovanie praženej kávy viacerých odrôd. Táto povinnosť spôsobuje distribútorom kávy dodatočné náklady, keďže pri vytváraní obalu musia kontaktovať výrobcu a zisťovať presné zloženie každej kávy, resp. kávovej zmesi.

Problém pre distribútorov vzniká pri obaloch s viacjazyčnými názvami káv, kedy nie je zachovaná konzistencia medzi označovaním káv v slovenskom jazyku a iných jazykoch. Táto nekonzistencia označovania v rámci rôznych jazykových mutácií môže na konečného spotrebiteľa pôsobiť mätúco, pričom takéto označovanie môže vyvolať aj pochybnosti spojené s duálnou kvalitou potravín.

9.3.3 Vyjadrenie gestora k:

- dôvodu vzniku právneho predpisu/regulácie, opis problému, ktorý má riešiť,
- výsledku pôsobenia regulácie vo vzťahu k riešenému problému,
- plnenie cieľa regulácie vo vzťahu k riešenému problému,
- vzniku nepredvídateľných vplyvov (ak sa vyskytli),
- podnetu z podnikateľského prostredia,
- vzneseným pripomienkam podnikateľských subjektov k zneniu regulácie a pôsobeniu v praxi.

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR k problematike uviedlo, že v súčasnosti dochádza k porovnávaniam s legislatívnymi predpismi iných krajín. Označovanie káv názvom druhu považuje ministerstvo za dodatočný údaj, ktorý lepšie informuje spotrebiteľa o tom, o akú kávu ide, resp. akým spôsobom bola spracovaná. MPSVR SR ďalej spomenulo aj Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1169/2011 z 25. októbra 2011 o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom, cieľom ktorého je jasné, zrozumiteľné a transparentné poskytovanie informácií konečným spotrebiteľom. Spotrebiteľ by mal mať na základe predmetného nariadenia dostatok informácií, aby vedel urobiť svoje kvalifikované rozhodnutie na základe parametrov, ktorými daná potravina disponuje.

Zároveň ministerstvo uviedlo, že pri vytváraní právnych predpisov intenzívne komunikuje s komorami a profesijnými združeniami, ktoré daný predpis priamo ovplyvňuje. Základným predpokladom pri tvorení právnych predpisov je pre ministerstvo zachovanie bezpečnosti a kvality výrobkov. Každú zmenu preto ministerstvo konzultuje s dotknutými subjektami. MPRV SR pripustilo, že v mnohých oblastiach máme limity a pravidlá stanovené prísnejšie ako iné členské krajiny EÚ, avšak táto skutočnosť vyplýva už z vyššie spomenutého účelu zachovania kvality slovenských výrobkov.

9.3.4 Alternatívne riešenia z pohľadu podnikateľských subjektov:

- návrhy na zmeny v právnom predpise (úprava znenia/zrušenie regulácie),
- návrhy na úpravu aplikačnej praxe,
- príklady alternatívnych riešení alebo osvedčených postupov z iných krajín (dobrovoľné),
- očakávaná úspora nákladov v dôsledku úpravy/zrušenia regulácie (dobrovoľné).

PKS navrhuje vypustiť povinnosť označovania praženej kávy viacerých odrôd slovom „zmes“ a údajom o použitých druhoch kávy. Podľa vyjadrenia komory je označovanie praženej kávy jedného druhu postačujúce. Komora zároveň uviedla, že ani v Českej republike nie je zavedená povinnosť označovať kávu slovom „zmes“, uvádza sa len spôsob technickej úpravy a názov druhu.

9.3.5 Vyjadrenie gestora k alternatívnym riešeniam:

Ministerstvo uviedlo, že o tejto požiadavke nemalo vedomosť, dozvedelo sa o nej až po zverejnení výzvy na zasielanie podnetov zo strany zainteresovaných subjektov v nadväznosti na vytvorenie pracovnej skupiny pre potravinové právo. Rovnako ministerstvo súhlasilo s prehodnotením aktuálneho znenia predmetnej regulácie.

9.4 Stanovisko spracovateľa k právnemu predpisu a jeho vplyvu na podnikateľské prostredie

9.4.1 Stanovisko k pôsobeniu právneho predpisu/regulácie na podnikateľské prostredie, k optimálnosti jej nastavenia a k optimálnosti nastavenia jej aplikačnej praxe:

Povinnosť označovať praženú kávu viacerých druhov v názve údajom o použitých druhoch kávy vyplýva z ustanovenia § 14 ods. 2 vyhlášky o pochutinách. Problematické sa po uskutočnení konzultácie javí označovanie kávovej zmesi všetkými použitými druhmi kávy.

Potravinárska komora Slovenska tvrdí, že požiadavka na označovanie praženej kávy viacerými odrodami je príliš náročná a zvyšuje náklady slovenských výrobcov oproti iným krajinám EÚ. Komora poukazuje na problémy s konzistenciou označovania v rôznych jazykoch a obavy z toho, že spotrebiteľia môžu tieto informácie považovať za zavádzajúce.

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR však obhajuje toto označovanie ako dodatočnú informáciu pre spotrebiteľa. Ministerstvo sa odvoláva na európske nariadenie o poskytovaní informácií o potravinách a zdôrazňuje, že cieľom je zabezpečiť transparentnosť a umožniť spotrebiteľom robiť informované rozhodnutia.

9.4.2 Stanovisko k alternatívnym riešeniam, ktoré môžu zlepšiť podnikateľské prostredie:

Potravinárska komora Slovenska navrhuje zjednodušiť označovanie praženej kávy. Konkrétne chce, aby sa vypustila povinnosť označovať kávové zmesi slovom „zmes“ a detailným uvedením použitých druhov kávy. Ministerstvo je otvorené tejto možnosti a plánuje preveriť, či je možné súčasnú reguláciu upraviť.

9.4.3 Odporúčenie spracovateľa:

- ☐ ponechať reguláciu ☒ upraviť reguláciu ☐ zrušiť reguláciu bez náhrady
- ☐ upraviť aplikačnú prax

9.4.5 Ak spracovateľ navrhuje reguláciu alebo aplikačnú prax upraviť, tak uvedie ako a akých právnych predpisov/ustanovení právnych predpisov (aj súvisiacich právnych predpisov) sa má úprava dotknúť:

Spracovateľ stanoviska konštatuje, že zúčastnené strany dospeli počas konzultácie ku konsenzu ohľadom otvorenia diskusie o označovaní praženej kávy viacerých odrôd vyplývajúcom z ustanovenia § 14 ods. 2 vyhlášky č. 309/2015 Z. z. o pochutinách, jedlej soli, dehydrovaných pokrmoch, polievkových prípravkoch a o ochucovadlách. Diskusia súvisiaca s vhodným nastavením pravidiel a limitov bude ďalej prebiehať na zasadnutiach pracovnej skupiny pre potravinové právo zriadenej MPRV SR. Spracovateľ stanoviska má záujem sa na zasadnutiach pracovnej skupiny zúčastňovať.

9.5 Vyjadrenie gestora právneho predpisu k vykonanému hĺbkovému ex post hodnoteniu⁴

9.5.1 Pripomienky gestora právneho predpisu k procesu ex post hodnotenia:
Gestor nepredkladá žiadne pripomienky k procesu ex post hodnotenia.
9.5.2 Vyjadrenie gestora k obsahu stanoviska spracovateľa:
Na zasadnutí Pracovnej skupiny pre potravinové právo dňa 23.10.2024 bol predmetom rokovania aj návrh vyhlášky Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR č. 309/2015 Z. z. o pochutinách, jedlej soli, dehydrovaných pokrmoch, polievkových prípravkoch a o ochucovadlách, pričom sa pracovné rokovanie týkalo aj povinného označenia odrôd na obale praženej kávy. Gestor uvedenej vyhlášky pripomienku Potravinárskej komory Slovenska akceptoval, to znamená, že dotknuté označenie nebude povinnosť, ale dobrovoľnosť pre prevádzkovateľov potravinárskych podnikov na SK. Začiatok legislatívneho procesu danej vyhlášky je naplánovaný na I. polrok 2025. Pokiaľ ide o účasť na zasadnutiach spracovateľa stanoviska resp. MH SR, gestor nevidí relevantný dôvod účasti na diskusiách, nakoľko sa problematika týka potravinárskej legislatívy, ktorá patrí výlučne do pôsobnosti rezortu pôdohospodárstva. MH SR má možnosť vzniesť pripomienky k právnym predpisom rezortu pôdohospodárstva v rámci medzirezortného pripomienkového konania.

⁴ Časť 9.5 je v zmysle bodu 10.2. JM vyplnená v prípade, ak gestor právneho predpisu zaslal spracovateľovi vyjadrenie k vykonanému ex post hodnoteniu do 30 kalendárnych dní od ukončenia hĺbkového ex post hodnotenia